

Individuálna výročná správa

Obce Drienica

za rok 2023

OBSAH	str.
Úvodné slovo starostu obce	4
1. Identifikačné údaje obce	4
2. Organizačná štruktúra obce a identifikácia vedúcich predstaviteľov	4
3. Poslanie, vízie, ciele	5
4. Základná charakteristika obce	5
4.1. Geografické údaje	5
4.2. Demografické údaje	5
4.3. Ekonomické údaje	6
4.4. Symboly obce	6
4.5. Logo obce	6
4.6. História obce	6
4.7. Pamiatky	8
4.8. Významné osobnosti obce	8
5. Plnenie úloh obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)	9
5.1. Výchova a vzdelávanie	9
5.2. Zdravotníctvo	9
5.3. Sociálne zabezpečenie	10
5.4. Kultúra	10
5.5. Doprava	10
5.6. Územné plánovanie	11
5.7. Hospodárstvo	11
6. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva	11
6.1. Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2023	12
6.2. Prebytok/schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2023	13
6.3. Rozpočet na roky 2024 - 2026	14
7. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva	15
7.1. Majetok	15
7.2. Zdroje krytia	16
7.3. Pohľadávky	17
7.4. Záväzky	17
8. Hospodársky výsledok za rok 2023 - vývoj nákladov a výnosov	17
9. Ostatné významné skutočnosti, ktoré mali vplyv na hospodárenie a činnosť obce	18

9.1. Prijaté granty a transfery	18
9.2. Poskytnuté dotácie	19
9.3. Významné investičné akcie v roku 2023	19
9.4. Predpokladaný budúci vývoj činnosti	20
9.5. Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia	20
9.6. Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená	20

Úvodné slovo starostu obce

Individuálna výročná správa Obce Drienica je zostavená na základe ekonomických ukazovateľov z jednotlivých oblastí a to hlavne účtovníctva, rozpočtovníctva, hospodárenia s majetkom obce, osobitosti hospodárenia, analýzy stavu a prognózy vývoja. Činnosť a hospodárenie v obce roku 2023 bolo zamerané na splnenie povinností, ktoré jej ukladá zákon a to zabezpečenie plnenia originálnych a prenesených kompetencií. V oblasti investičnej činnosti sa obci podarilo pokračovať vo výstavbe miestnej komunikácie v novej IBV dolný koniec, zabezpečila projekt Obnovy verejného priestranstva pred Obecným úradom a tiež rekonštrukciu multifunkčného ihriska s altánkom.

Obec skončila svoje hospodárenie za rok 2023 s prebytkom. Zostatok finančných operácií bude použitý na tvorbu rezervného fondu.

1. Identifikačné údaje obce

Názov: DRIENICA

Sídlo: Drienica 168, 083 01

IČO: 00 326 968

Štatutárny orgán obce: Ing. Igor Birčák

Telefón: +421 51 45 84 222

E-mail: obec@drienica.sk

Webová stránka: www.drienica.sk

2. Organizačná štruktúra obce a identifikácia vedúcich predstaviteľov

Starosta obce: Ing. Igor Birčák

Zástupca starostu obce: Milan Malcovský

Hlavný kontrolór obce: Ing. Mária Galeštoková

Obecné zastupiteľstvo: Marián Dudič, Ing. Peter Javorský, Jozef Kunák, Milan Malcovský, Anton Onofrej, Jozef Olejár, Miroslav Palenčár

Komisie: pre verejný poriadok, finančná komisia, kultúrna komisia, športová komisia, komisia na ochranu verejného záujmu

Obecný úrad: Bc. Elena Boguská, Frederika Vranková

Rozpočtové organizácie obce : obec nezriadila rozpočtové organizácie

Príspevkové organizácie obce : obec nezriadila príspevkové organizácie

Neziskové organizácie/Združenia/Nadácie založené obcou: obec nezaložila neziskové organizácie, združenia a nadácie

Obchodné spoločnosti založené obcou: obec nezaložila obchodné spoločnosti

3. Poslanie, vízie, ciele

Poslanie obce: starostlivosť o všestranný rozvoj územia obce a o potreby jej obyvateľov

Vízie obce: vytváranie lepších a kvalitnejších podmienok pre občanov žijúcich v obci a pre jej návštevníkov

Ciele obce: zabezpečenie spokojnosti obyvateľov obce a návštevníkov obce

4. Základná charakteristika obce

Obec je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Obec je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov.

4.1. Geografické údaje

Geografická poloha obce : Prešovský kraj, okres Sabinov, 49° 08' severnej zemepisnej šírky, 21° 07' východnej zemepisnej dĺžky

Susedné mestá a obce : mesto Sabinov, obec Jakubovany, obec Červená Voda

Celková rozloha obce : 1 022 ha

Nadmorská výška : 458 m. n. m.

4.2. Demografické údaje

Hustota a počet obyvateľov : 74,46 obyv./km, 761 obyvateľov

Národnostná štruktúra : 741 slovenská národnosť, 9 rusínska národnosť, 2 česká národnosť, 1 ukrajinská národnosť - podľa zdrojov štatistického úradu sčítanie obyvateľov v roku 2021

Štruktúra obyvateľstva podľa náboženského významu : 420 gréckokatolícke náboženské vyznanie, 218 rímskokatolícke náboženské vyznanie, 46 bez náboženského vyznania – podľa zdrojov štatistického úradu sčítanie obyvateľov v roku 2021

Vývoj počtu obyvateľov : oproti roku 2022 stúpol počet obyvateľov o 2, celkový počet obyvateľov k 31.12.2023 je 761

4.3. Ekonomické údaje

Nezamestnanosť v obci : k 31.12.2022 bolo v obci nezamestnaných 22 občanov

k 31.12.2023 bolo obci nezamestnaných 16 občanov

Nezamestnanosť v okrese : k 31.12.2022 bolo v okrese Sabinov nezamestnaných 4 127 občanov, k 31.12.2023 bolo v okrese Sabinov nezamestnaných 3 909 občanov

Vývoj nezamestnanosti : podľa údajov Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Sabinove nezamestnanosť v obci Drienica aj v okrese Sabinov oproti roku 2022 klesla.

4.4. Symboly obce

Erb obce : Erb obce je zaznamenaný v Heraldickom registri Slovenskej republiky v tejto podobe: V modrom štíte dvomi, dolu zlatou stuhou zviazanými striebornými vetvičkami striedavých listov ovenčený zlatý grécky tlapovitý kríž

Vlajka obce : pozostáva zo siedmich pozdĺžnych pruhov vo farbách žltej (1/9), bielej (1/9), modrej (2/9), žltej (1/9), bielej (2/9), modrej (1/9) a žltej (1/9). Vlajka má pomer strán 2:3 a ukončená je tromi cípmi, t.j. dvoma zástrihmi, siahajúcimi do tretiny jej listu.

Pečať obce : je okrúhla, uprostred so symbolom obce a kruhopisom OBEC DRIENICA

4.5. Logo obce

Obec nemá svoje logo.

4.6. História obce

Najstarší názov obce je maďarský. Som (čítaj Šom), neskôr prechýlený na tvar Šoma, označuje rastlinu drien, drienky (plody). Obec Šoma spolu so zaniknutou obcou Kapolna vznikla na pôvodnej zemi Jakubovany. V uvádzanom čase nielen zemaniam, ale aj miestne obyvateľstvo Jakubovian (prakticky až do 18. storočia) bolo maďarské.

Šoma vznikla ako osada podľa zákupného (nemeckého) práva najneskôr začiatkom 14. storočia. Zakladali a budovali ju naverbovaní roľníci na čele so šoltýsom, ktorí patrili k starobylému, najpravdepodobnejšie k poľskému etniku.

Obec vznikla z podnetu jakubovianskych zemanov, ktorí jej dali aj meno. Obyvatelia Šomy vo svojej väčšine však nikdy Maďarmi neboli. V roku 1948 sa názov obce zmenil na Drienica.

V obci Šoma bol už v čase vyberania pápežských desiatkov v rokoch 1332-1335 kostol a farár, ktorý tieto desiatky odviedol. Rok 1332 je preto možné chápať ako rok prvej zmienky o Šome.

Prvá priama písomná správa je však až z roku 1343 v súvislosti s dohodou medzi zemanmi Petrom zo Svinej a Ladislavom z Méry podľa ktorej sa mal Ladislav do roka odsťahovať zo svojej kúrie.

Obec Šoma ovplyvňovala blízkosť mesta Sabinova ale aj spoločenské udalosti aj premeny krajiny. Prešla ňou vlna reformácie a protireformácie. Po hospodárskej stránke znamenalo 15. a 16. stor. úpadok, 17. stor. stagnáciu sprevádzanú morovými ranami a živelnými pohromami. 18. stor. sa nieslo v znamení reforiem Márie Terézie a jej syna Jozefa. V 18. a 19. stor. sa v okolí obce rozvíja chov oviec, ktoré sa následne predávali v Sabinove. Koniec 19. a začiatok 20. stor. znamenal pre túto oblasť silnú vlnu maďarizácie, spojenú s celkovou hospodárskou a kultúrno-spoločenskou zaostalosťou.

Zaostalé poľnohospodárstvo neumožňovalo prebytky, priemysel neexistoval. Mnohí obyvatelia preto tento problém riešili vysťahovalectvom do USA, Kanady a Argentíny.

Prvá svetová vojna poznačila aj životy obyvateľov obce. Na rôznych bojiskách bojovalo až 130 mužov. Koniec vojny však nepriniesol koniec útrap. Po veľkodušných sviatkoch sa boľševická armáda dostala až k Sabinovu a do obce Šoma. Dňa 16.6.1919 Maďarská červená armáda bez zjavnej príčiny začala ostreľovať obec, na ktorú padlo 28 granátov. Po vojne naďalej pokračovalo vysťahovalectvo.

Počas 2. svetovej vojny mnoho občanov prevádzalo utečencov z transportov k partizánom. Od leta 1944 do oslobodenia poskytovali partizánom potraviny, ošatenie a všetko potrebné na prežitie. 20.1. 1945 bol dňom oslobodenia obce. Vojská vyprevádzané miestnymi občanmi opustili Drienicu a pokračovali v oslobodzovaní smerom na Pečovskú Novú Ves a Jakovany.

Komunistická strana Slovenska bola založená 12.marca 1945. V tejto atmosfére sa rozbehla intenzívna výstavba . Už v roku 1945 bola v obci opravená cesta. V roku 1947 sa začalo s výstavbou komunikácie Sabinov – Šoma, ktorá bola ukončená 1952. Regulácia potoka bola ukončená v roku 1954. Jej súčasťou bola výstavba priehrady na hornom konci obce. Táto priehrada bola funkčná do polovice 90. rokov. V lese nad obcou bol otvorený kameňolom , ktorý dodával materiál na stavby. Elektrifikácia obce prebiehala v rokoch 1948-1949. Vo februári 1953 sa otvorilo autobusové spojenie s mestom. V septembri 1953 bol do obce zavedený telefón. Vytvárali sa nové pracovné príležitosti v Sabinove a okolí vďaka čomu rástla životná úroveň. Podstatná časť príjmov sa investovala do individuálnej bytovej výstavby. Menila sa tvár obce.

Intenzívny stavebný ruch bol aj v chatovej základni nad obcou, ktorá v roku 1981 získala štatút rekreačnej oblasti. Ešte v roku 1968 bol vybudovaný lyžiarsky vlek „Pod Solovazmi“. Rok na to začala výstavba horského hotela Lysanka a ďalších vlekov. Kultúrny dom v obci Drienica sa vybuďoval v rokoch 1972-1975. Stavebný rozvoj obce obsahoval aj prístavbu materskej školy, verejné osvetlenie, asfaltovú cestu, televízny vykrývač, verejný

rozhlas, nákupné stredisko Jednota, opravu miestnej gréckokatolíckej fary, opravu cesty k cintorínu a mnohé iné, vrátane výstavby nových rodinných domov.

Počty vzdelaných ľudí v medzivojnovom období boli nízke. V povojnovom však prudko vzrástli. Od roku 1945 do 1965 vysoké školy ukončilo 15 rodákov, pedagogický inštitút 10, odborné školy 26, gymnázium minimálne 8 a odborné učňovské školy minimálne 7 rodákov.

Obec Drienica a jej obyvatelia majú nepreberné množstvo tradícií, zvykov, osobitostí a špecifik v bývaní, stravovaní a obliekaní. Mnohé tradície sa zachovávajú dodnes. V súčasnosti je Drienica spolu s rekreačnou oblasťou modernou a dynamicky sa rozvíjajúcou obcou.

4.7. Pamiatky

V ústrednom zozname Pamiatkového fondu SR, v registri nehnuteľných kultúrnych pamiatok je v obci zapísaný zrubový dom – drevenica, súp. číslo 145 a Pamätník obetiam 1. a 2. svetovej vojny.

4.8. Významné osobnosti obce

Významní rodáci

Každé obdobie má svojich významných ľudí, ktorí prekonávajú stereotypy, posúvajú ľudské poznanie, zušľachtujú medziľudské vzťahy, svojou prácou, myslením tvarujú nový lepší svet, budujú novú lepšiu spoločnosť. Miestna kronika medzi takéto osobnosti pred 1. svetovou vojnou radí Andreja Škovrana, notára, ktorý neskôr odišiel do Srbska (a tam aj zostal), Štefana Novického, učiteľa; Štefana Andraška, gréckokatolíckeho duchovného a učiteľov Eugena Andraška a Alexiusa Andraška.

Počty školovaných ľudí v medzivojnovom období boli naďalej nízke. V r. 1939 v miestnej kronike sa postupne uvádzajú mená: Juraj Sedlák, Juraj Maľcovský, Štefan Škovran, Andrej Olejár, Mikuláš Birčák, Peter Škovran. Študentami v tom čase boli Andrej Mojzeš, Jozef Timura, Teodor Karaffa, Magdaléna Szekelyiová, Ján Birčák, František Orlovský.

V povojnovom období počty prudko rástli. Od r. 1945 do roku 1965 vysoké školy ukončilo 15 rodákov, Pedagogický inštitút 10, Odborné školy minimálne 26, gymnázium minimálne 8 a odborné učňovské školy minimálne 7 rodákov. (Zoznamy pravdepodobne nie sú úplné).

V súčasnosti je minimálne stredoškolské vzdelanie úplnou samozrejmosťou. Preto vytvárať prehľady o školovaných ľuďoch v obci postupne stráca svoje opodstatnenie, (nehovoriac už o technických ťažkostiach, ktoré by boli s tým spojené.)

Z uvedeného dôvodu je preto pomerne ťažké vytvoriť aj zoznam najvýznamnejších rodákov. Je to otázka prístupu, pohľadu, kritérií i hĺbky prieniku, úrovne poznania. Mnohí by tento zoznam iste doplnili o ďalšie mená, zostavili v inom poradí a pod. Napriek úskaliam a po konzultáciách s viacerými rodákmi ho predkladáme:

1. Juraj Sedlák, prvý vzdelanec v obci po vzniku ČSR – učiteľ, vedúci odboru školstva a budovateľ viacerých školských inštitúcií a zariadení.

2. Prof. MUDr. Ján Birčák, CSc.– bývalý riaditeľ Detskej nemocnice v Bratislave, nositeľ viacerých vedeckých vyznamenaní.

3. Prof. Ing. Mária Čarnogurská, CSc., rod. Maľcovská, zástupkyňa vedúceho Katedry energetickej techniky pre vedecko-výskumnú činnosť na Strojníckej fakulte Technickej univerzity v Košiciach.

4. Doc. Ing. Štefan Čarnický, PhD. - dekan Podnikohospodárskej fakulty so sídlom v Košiciach Ekonomickej univerzity Bratislava

5. PhDr. Ing. Vincent Karaffa – bývalý riaditeľ Krajského pedagogického ústavu v Prešove, budovateľ školských zariadení, nositeľ viacerých vyznamenaní a uznaní.

6. RNDr. Vincent Novický – vybuďoval v ČSR vzorovú chemickú školu (Strednú priemyselnú školu chemickú v Humennom), neskôr riaditeľ Strednej zdravotníckej školy v Košiciach a funkcionár.

7. Pplk.v.v. MUDr. Valentín Hadzima – hlavný lekár Vojenskej leteckej školy v Prešove, primár ORL v Prešove; lekár – špecialista pre choroby ušné, nosové a krčné.

8. JUDr. František Orlovský – bývalý vedúci kancelárie vlády SR, neskôr vedúci kancelárie Slovenského parlamentu.

9. Ing. Eliáš Feč, CSc.– vybuďoval Priemyselnú školu v Snine, vytvoril systém názorných učebných pomôcok.

10. MUDr. Mikuláš Škovran – chirurg, špecialista vo svojom odbore.

11. Andrej Olejár – plukovník, absolvent školy Generálneho štábu v Moskve

12. Andrej Karaffa – bývalý vedúci odboru školstva a OPS.

13. Mikuláš Birčák – učiteľ, vedúci odboru školstva a kultúrny pracovník.

14. Martin Maľcovský – účastník SNP a maliar.

15. Škovranovci ako funkcionári v školstve a ďalší.

* spracované podľa publikácie Drienica v premenách času 1332-2012

5. Plnenie úloh obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)

5.1. Výchova a vzdelávanie

V súčasnosti výchovu a vzdelávanie detí v obci poskytuje:

- Materská škola so sídlom Drienica 98 bez právnej subjektivity, jej zriaďovateľom je Obec Drienica, plnenie povinnej školskej dochádzky je zabezpečené v Meste Sabinov
Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že rozvoj vzdelávania sa bude orientovať na zabezpečenie pred primárneho vzdelávania v materskej škole.

5.2. Zdravotníctvo

Zdravotnú starostlivosť v obci poskytuje:

- Poliklinika n.o. v Sabinove
- Nemocnica s poliklinikou J. A. Reimana v Prešove

- Lekári štátni a súkromní v meste Sabinov a okolí

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že rozvoj zdravotnej starostlivosti sa bude orientovať na : v obci nie sú možnosti poskytovania zdravotnej starostlivosti.

5.3. Sociálne zabezpečenie

Sociálne služby v obci zabezpečuje :

- Zariadenia sociálnych služieb v Sabinove aj v Prešove poskytujú celodennú starostlivosť pre občanov obce Drienica

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že rozvoj sociálnych služieb sa bude orientovať na : zabezpečovanie celodennej starostlivosti v zariadeniach sociálnych služieb pre občanov obce

5.4. Kultúra

Spoločenský a kultúrny život v obci zabezpečuje :

- Kultúrny dom Drienica
- Kino v Mestskom kultúrnom stredisku v Sabinove
- Múzeum v Sabinove a Prešove

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že kultúrny a spoločenský život sa bude orientovať na : kultúrne podujatia pre občanov obce a návštevníkov počas letných mesiacov v amfiteátri obce, počas roka v budove kultúrneho domu v spolupráci s deťmi miestnej materskej školy, folklórnou skupinou Šomka a pozvanými účinkujúcimi.

5.5. Doprava

Riešenie dopravy v obci: Riešenie dopravy v obci: Obec je spojená s okresným mestom Sabinov 2 km miestnou komunikáciou III. triedy č. 3181. Táto komunikácia prechádza celou obcou a končí pri vstupe do Rekreačnej oblasti Drienica – Lysá. Je to jediná prístupová komunikácia pre automobilovú dopravu. Dopravné spojenie okrem individuálnej dopravy zabezpečuje SAD Prešov a.s.. V obci je 5 zastávok s čakárňami. Železničná doprava v obci nie je, najbližšie železničné dopravné spojenie je v meste Sabinov. V obci sa nachádza 14,94 km miestnych komunikácií, väčšinou s asfaltovým povrchom. Väčšina z nich je postavených v 80-tych a 90-tych rokoch a šírkové pomery nezodpovedajú súčasným normám. Vzhľadom na zastavanosť obce nie je možné ich rozšíriť, preto sa opravuje a rekonštruje povrch vozoviek. Pre zníženie environmentálnej záťaže sme spolu s mestom vybudovali cyklo-chodník, spájajúci mesto Sabinov so začiatkom obce. Tento chodník ďalej vedie cez obec po MK až do rekreačnej oblasti. Pre obec najväčšiu environmentálnu záťaž predstavuje zimný cestovný ruch spojený s automobilovou dopravou. Obec to bude v budúcnosti musieť riešiť odstavnými parkovacími plochami pred obcou. Spojnice so susednými obcami Jakubovany na východe a Červenou vodou na západe sú poľnými cestami.

5.6. Územné plánovanie

Riešenie územného plánovania v obci: Obec Drienica má platný územný plán obce schválený uznesením č. 55 z 12.10.2007. V roku 2021 Zmenami a doplnkami bola schválená zmena č. 3 uznesením 168 zo dňa 18.6.2021. Územný plán je zverejnený na webe obce Drienica. http://www.drienica.sk/?page=x_01_5uzemnyplan.

5.7. Hospodárstvo

Najvýznamnejší poskytovatelia služieb v obci :

- MXM spol. s r. o. Drienica 29 – hotel Javorňa Drienica 501
- ADAMS – Hotel Šomka s. r. o. Drienica 566
- Besna spol. s r. o. Drienica 63 – prevádzkovateľ lyžiarskeho strediska Ski Drienica
- SPORTxLysa s. r. o. Prešov – prevádzkovateľ lanovky a lyžiarskeho strediska Ski Lysá.

Najvýznamnejší priemysel v obci:

- V obci nie je žiadny priemyselný podnik.

Najvýznamnejšia poľnohospodárska výroba v obci :

- V obci nie je žiadna prevádzka poľnohospodárskej výroby.

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že hospodársky život v obci sa bude orientovať na : poskytovanie služieb v oblasti cestovného ruchu v zime aj v lete, cykloturistika, pešia turistika a zimné športy.

6. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva

Základným nástrojom finančného hospodárenia obce bol rozpočet obce na rok 2023. Obec zostavila rozpočet podľa ustanovenia § 10 ods. 7 zákona č.583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Rozpočet obce na rok 2023 bol zostavený ako vyrovnaný. Bežný rozpočet bol zostavený ako prebytkový a kapitálový rozpočet ako schodkový.

Hospodárenie obce sa riadilo podľa schváleného rozpočtu na rok 2023.

Rozpočet obce bol schválený obecným zastupiteľstvom dňa 7.12.2022 uznesením č. 22/2022.

Rozpočet bol zmenený dvanásťkrát:

Zmeny rozpočtu:

- prvá zmena vykonaná starostom obce rozpočtovým opatrením č. 1/2023 dňa 31.1.2023, uznesenie č. 42
- druhá zmena schválená dňa 3.3.2023 uznesením č. 43
- tretia zmena vykonaná starostom obce rozpočtovým opatrením č. 3/2023 dňa 31.3.2023, uznesenie č. 53
- štvrtá zmena vykonaná starostom obce rozpočtovým opatrením č. 4/2023 dňa 28.4.2023, uznesenie č. 54
- piata zmena schválená dňa 23.6.2023 uznesením č. 55

- šiesta zmena vykonaná starostom obce rozpočtovým opatrením č. 6/2023 dňa 30.6.2023, uznesenie č. 68
- siedma zmena vykonaná starostom obce rozpočtovým opatrením č. 7/2023 dňa 31.8.2023, uznesenie č. 69
- ôsma zmena vykonaná starostom obce rozpočtovým opatrením č. 8/2023 dňa 31.10.2023, uznesenie č. 96
- deviata zmena schválená dňa 10.11.2023 uznesením č. 97
- desiatu zmena vykonaná starostom obce rozpočtovým opatrením č. 10/2023 dňa 30.11.2023, uznesenie č. 125
- jedenásta zmena schválená dňa 7.12.2023 uznesením č. 126
- dvanásta zmena vykonaná starostom obce rozpočtovým opatrením č. 12/2023 dňa 31.12.2023, uznesenie č. 142

6.1. Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2023 v EUR

	Schválený rozpočet	Schválený rozpočet po poslednej zmene	Skutočné plnenie príjmov/čerpanie výdavkov k 31.12.2023	% plnenia príjmov/% čerpania výdavkov
Príjmy celkom	507 860,00	755 279,23	700 113,74	92,70
z toho :				
Bežné príjmy	447 860,00	613 085,65	574 838,70	93,76
Kapitálové príjmy	10 000,00	40 000,00	29 667,66	74,17
Finančné príjmy	50 000,00	102 193,58	95 607,38	93,56
Výdavky celkom	507 860,00	755 279,23	597 708,65	79,14
z toho :				
Bežné výdavky	417 860,00	528 579,23	406 439,88	76,89
Kapitálové výdavky	90 000,00	226 700,00	181 268,77	79,96
Finančné výdavky	0,00	0,00	10 000,00	
Rozpočet obce	0,00	0,00	102 405,09	

V roku 2023 plnenie príjmov vo významnej miere ovplyvnili príjmy :

- v bežnom rozpočte:

- podielové dane, ktoré predstavovali zvýšenie oproti roku 2022 o 7,5 % vo výške 295 833,63 Eur
- daň z nehnuteľností, ktorá predstavovala zvýšenie oproti roku 2022 o 5,4 % vo výške 44 227,26 Eur
- komunálny odpad a drobný stavebný odpad, ktorý predstavoval zvýšenie oproti roku 2022 o 13 % vo výške 23 742,87 Eur
- daň za ubytovanie, ktorá predstavovala zvýšenie oproti roku 2022 o 68,76 % vo výške 16 194,70 Eur

- za stravu v školskej jedálni, ktorý predstavovala zvýšenie oproti roku 2022 o 29,33 % vo výške 6 695,40 Eur
- miestny poplatok za rozvoj, ktorý predstavoval zvýšenie oproti roku 2022 o 261,57 % vo výške 11 928,50 Eur
- **v kapitálovom rozpočte:**
 - dotácia z rezervy predsedu vlády SR vo výške 10 000,00 Eur
- **vo finančných operáciách:**
 - prevod z rezervného fondu, ktorý predstavoval zníženie oproti roku 2022 o 64,49 % vo výške 83 413,80 Eur

V roku 2023 čerpanie výdavkov vo významnej miere ovplyvnili výdavky :

- **v bežnom rozpočte:**
 - úhrada za povodňové škody v r. 2022 vo výške 80 887,72 Eur
- **v kapitálovom rozpočte realizované investičné akcie:**
 - úprava verejného priestranstva pred OcÚ vo výške 32 032,18 Eur
 - pokračovanie vo výstavbe miestnej komunikácie v novej IBV dolný koniec vo výške 124 082,77 Eur
- **vo finančných operáciách:**
 - vrátenie finančnej zábezpeky z dôvodu zrušenia výzvy na zberný dvor vo výške 10 000,00 Eur

6.2. Prebytok/schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2023

Hospodárenie obce	Skutočnosť k 31.12.2023 v EUR
Bežné príjmy spolu	574 838,70
z toho : bežné príjmy obce	574 838,70
	0,00
Bežné výdavky spolu	406 439,88
z toho : bežné výdavky obce	406 439,88
	0,00
Bežný rozpočet	168 398,82
Kapitálové príjmy spolu	29 667,66
z toho : kapitálové príjmy obce	29 667,66
	0,00
Kapitálové výdavky spolu	181 268,77
z toho : kapitálové výdavky obce	181 268,77
	0,00
Kapitálový rozpočet	- 151 601,11
Prebytok bežného a kapitálového rozpočtu	16 797,71
Vylúčenie z prebytku HČ	1 805,45

<i>Vylúčenie z prebytku PČ (doplnkový zdroj financovania HČ, zdroj financovania PČ)</i>	0,00
Upravený prebytok bežného a kapitálového rozpočtu	14 992,26
Prijmové finančné operácie s výnimkou cudzích prostriedkov	95 607,38
- nevyčerpaná dotácia na stravu za rok 2022	447,20
- zostatok potravinového účtu	1 071,81
- prostriedky na referendum	674,57
- prevod z rezervného fondu obce	83 413,80
- finančné zábezpeky na verejné obstarávanie	10 000,00
Výdavkové finančné operácie s výnimkou cudzích prostriedkov	10 000,00
- finančné zábezpeky školskej jedálne	0,00
- finančné zábezpeky na nájomné - napr. bytovky ŠFRB	0,00
- finančné zábezpeky na verejné obstarávanie	10 000,00
Rozdiel finančných operácií	85 607,38
PRÍJMY SPOLU	700 113,74
VÝDAVKY SPOLU	597 705,65
Rozpočtové hospodárenie obce	102 405,09
<i>Vylúčenie z prebytku HČ</i>	1 805,45
Upravené rozpočtové hospodárenie obce	100 599,64

Výška prebytku rozpočtového hospodárenia bola v roku 2023 ovplyvnená lepším výberom niektorých príjmových položiek a neuskutočnením niektorých rozpočtovaných výdavkov.

6.3. Rozpočet na roky 2024 - 2026 v EUR

	Skutočnosť k 31.12.2023	Rozpočet na rok 2024	Rozpočet na rok 2025	Rozpočet na rok 2026
Príjmy celkom	700 113,74	461 800,00	463 100,00	480 100,00
z toho :				
Bežné príjmy	574 838,70	451 800,00	463 100,00	480 100,00
Kapitálové príjmy	29 667,66	10 000,00	0,00	0,00
Finančné príjmy	95 607,38	0,00	0,00	0,00

	Skutočnosť k 31.12.2023	Rozpočet na rok 2024	Rozpočet na rok 2025	Rozpočet na rok 2026
Výdavky celkom	597 708,65	461 800,00	463 100,00	480 100,00
z toho :				
Bežné výdavky	406 439,88	401 800,00	410 100,00	420 100,00
Kapitálové výdavky	181 268,77	60 000,00	53 000,00	60 000,00
Finančné výdavky	10 000,00	0,00	0,00	0,00

Dôvodová správa k rozpočtu na roky 2024 - 2026:

Predkladaný návrh rozpočtu na roky 2024-2026 je spracovaný podľa § 9 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov a v súlade s ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi platnými pre územnú samosprávu.

Rozpočet obce je základným nástrojom finančného hospodárenia, ktorým sa riadi financovanie úloh a funkcií obce v príslušnom rozpočtovom roku. V rozpočte obce sú zahrnuté zámery a oblasti, ktoré obec bude realizovať.

Návrh rozpočtu je členený na bežný rozpočet t.j. bežné príjmy a bežné výdavky a na kapitálový rozpočet t.j. kapitálové príjmy a kapitálové výdavky. Návrh rozpočtu je zostavený na úrovni kategórií ekonomickej klasifikácie.

Časť I. Bežný rozpočet

Bežné príjmy tvoria:

- Podiely na dani z príjmov v správe štátu
- Miestne dane podľa zákona o miestnych daniach
- Nedaňové príjmy z vlastníctva majetku
- Dotácie zo štátneho rozpočtu

Bežné výdavky tvoria:

- Výdavky na výkon samosprávnych pôsobností obce
- Výdavky spojené s prevádzkou a údržbou majetku obce
- Výdavky na úhradu preneseného výkonu štátnej správy

Bežný rozpočet je zostavený ako prebytkový.

Časť II. Kapitálový rozpočet

Kapitálové príjmy tvoria:

- Príjmy z predaja pozemkov

Kapitálové výdavky tvoria:

- Výdavky na nákup pozemkov
- Výdavky na výstavbu v novej IBV na dolnom konci obce

Kapitálový rozpočet je zostavený ako schodkový. Predpokladané výdavky kapitálového rozpočtu budú kryté z prebytku bežného rozpočtu .

Celkový návrh rozpočtu je zostavený ako vyrovnaný.

7. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva

7.1. Majetok v EUR

Názov	Skutočnosť k 31.12.2022	Skutočnosť k 31.12.2023
Majetok spolu	2 927 464,30	3 013 141,06
Neobežný majetok spolu	2 807 475,49	2 886 254,30
z toho :		
Dlhodobý nehmotný majetok	2 772,00	177,96
Dlhodobý hmotný majetok	2 659 206,49	2 740 579,34
Dlhodobý finančný majetok	145 497,00	145 497,00
Obežný majetok spolu	118 708,71	125 575,99

z toho :		
Zásoby	198,24	265,71
Zúčtovanie medzi subjektami VS	0,00	0,00
Dlhodobé pohľadávky	0,00	0,00
Krátkodobé pohľadávky	4 825,95	4 281,65
Finančné účty	113 684,52	121 028,63
Poskytnuté návratné fin. výpomoci dlh.	0,00	0,00
Poskytnuté návratné fin. výpomoci krát.	0,00	0,00
Časové rozlíšenie	1 280,10	1 310,77

7.2. Zdroje krytia v EUR

Názov	Skutočnosť k 31.12.2022	Skutočnosť k 31.12.2023
Vlastné imanie a záväzky spolu	2 927 464,30	3 013 141,06
Vlastné imanie	913 098,68	1 131 641,00
z toho :		
Oceňovacie rozdiely	0,00	0,00
Fondy	0,00	0,00
Výsledok hospodárenia	913 098,68	1 131 641,00
Záväzky	131 834,30	32 401,96
z toho :		
Rezervy	6 001,50	6 221,64
Zúčtovanie medzi subjektami VS	1 121,77	809,20
Dlhodobé záväzky	524,65	1 055,83
Krátkodobé záväzky	110 850,38	24 315,29
Bankové úvery a výpomoci	0,00	
Časové rozlíšenie	1 882 531,32	1 849 098,10

Analýza významných položiek z účtovnej závierky:

- Prírastky dlhodobého majetku – úprava verejného priestranstva pred Obecným úradom v Drienici v sume 32 032,18, rekonštrukcia multifunkčného ihriska z dotácie rezerva predsedu vlády a spolufinancovanie obcou v sume 12 521,62 Eur, pokračovanie vo výstavbe miestnej komunikácie v novej IBV dolný koniec v sume 124 082,77 Eur, obstaranie projektovej dokumentácie na opravu a rekonštrukciu miestnych komunikácií v sume 5 880,00 Eur, zakúpenie nového posýpacieho zariadenia k traktoru v sume 5 472,20 Eur
- predaj dlhodobého majetku pozemkov – v novej časti IBV podielov pôvodným vlastníkom a predaj pozemku v lokalite Gacky v sume celkom 19 667,66 Eur

- tvorba rezerv na odchodné dvoch zamestnancov v sume celkom 5 021,64 Eur

7.3. Pohľadávky v EUR

Pohľadávky	Zostatok k 31.12 2022	Zostatok k 31.12 2023
Pohľadávky do lehoty splatnosti	3 025,61	2 204,86
Pohľadávky po lehote splatnosti	2 267,63	2 553,32

7.4. Závazky v EUR

Závazky	Zostatok k 31.12 2022	Zostatok k 31.12 2023
Závazky do lehoty splatnosti	111 375,03	25 371,12
Závazky po lehote splatnosti	32 598,00	0,00

Analýza významných položiek z účtovnej závierky:

- Pri pohľadávkach v porovnaní s predchádzajúcim nebol zaznamenaný významný rozdiel, zlepšenie nastalo v úhradách pohľadávok do lehoty splatnosti
- Významný pokles pri záväzkoch nastal z dôvodu úhrad faktúr po povodňových škodách, ktoré vznikli v roku 2022 a uznané a uhradené štátom boli v roku 2023

8. Hospodársky výsledok za 2023 - vývoj nákladov a výnosov v EUR

Názov	Skutočnosť k 31.12.2022	Skutočnosť k 31.12.2023
Náklady	720 980,81	439 086,20
50 – Spotrebované nákupy	37 164,20	54 809,64
51 – Služby	133 303,61	53 805,68
52 – Osobné náklady	206 147,87	212 045,07
53 – Dane a poplatky	302,96	186,48
54 – Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	237 503,75	14 117,53
55 – Odpisy, rezervy a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	93 316,00	93 031,33
56 – Finančné náklady	2 834,75	567,61
58 – Náklady na transfery a náklady z odvodov príjmov	3 114,89	4 101,91
59 – Dane z príjmov	0,00	0,00
Výnosy	678 112,84	657 628,52
60 – Tržby za vlastné výkony a tovar	9 630,73	8 783,47

61 – Zmena stavu vnútroorganizačných služieb	0,00	0,00
62 – Aktivácia	0,00	0,00
63 – Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	356 347,31	397 111,40
64 – Ostatné výnosy	887,70	58 034,09
65 – Zúčtovanie rezerv a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	28 808,57	6 191,57
66 – Finančné výnosy	0,13	0,00
69 – Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC a v RO a PO zriadených obcou alebo VÚC	282 442,40	187 507,99
Hospodársky výsledok /+ kladný HV, - záporný HV/	- 42 867,97	218 542,32

Hospodársky výsledok /kladný/ v sume 218 542,32 Eur bol zúčtovaný na účet 428 - Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov.

Analýza nákladov a výnosov v porovnaní s minulým rokom a s vysvetlením významných rozdielov:

Pri porovnávaní nákladov oproti minulému roku, boli vyššie náklady pri službách z dôvodu vzniku povodňových škôd v roku 2022, ktoré boli obcou uhradené v roku 2023 po uznaní nákladov štátom, ďalej boli vyššie náklady v roku 2022 z dôvodu predaja kanalizácie pre VVS a. s. Košice. Ostatné náklady v roku 2023 boli mierne vyššie oproti minulému roku.

Pri porovnávaní výnosov oproti minulému roku boli nižšie na zúčtovaní rezerv z dôvodu tvorenia odstupného pre starostu obce, nižšie výnosy boli z transferov, z dôvodu predaja majetku a vyššie výnosy obec zaznamenala na ostatných výnosoch z dôvodu predaja pozemkov, úhrad od poisťovní za poistné plnenie a odpustenie nenávratnej finančnej pomoci od štátu. Vyššie výnosy obec získala aj na daňových výnosoch dane za ubytovanie a miestny poplatok za rozvoj.

9. Ostatné významné skutočnosti, ktoré mali vplyv na hospodárenie a činnosť obce

9.1. Prijaté granty a transfery

V roku 2023 obec prijala nasledovné granty a transfery:

Poskytovateľ	Účelové určenie grantov a transferov	Suma prijatých prostriedkov v EUR
Ministerstvo financií SR	Za povodňové škody v roku 2022	82 303,57
Ministerstvo financií SR	Negatívne dôsledky inflácie	6 963,99
Ministerstvo financií SR	Negatívne dôsledky inflácie	7 737,77

Ministerstvo práce, soc. vecí a rodiny SR	Na mzdu opatrovateľskej služby	5 401,92
Ministerstvo hospodárstva SR	Na energie	1 232,97
Ministerstvo informatiky, reg. Rozvoja a	Migrácia ukrajinských občanov	26 000,00
Prešovský samosprávny kraj	Na kultúrne podujatie Šarišská heligónka	3 000,00
Ministerstvo vnútra SR	Prenesený výkon štátnej správy – referendum, voľby, životné prostredie, registre	2 139,14
Ministerstvo školstva SR	Pre 5 ročné deti v MŠ	5 863,00
Ministerstvo práce, soc. vecí a rodiny	Na stravu deti v MŠ	2 039,80
Ministerstvo financií SR		

Popis najvýznamnejších prijatých grantov a transferov:

- Na úhradu nákladov vzniknutých pri povodňových škodách v roku 2022, štátom uznané a obci vyplatené v roku 2023 v sume 82 303,57 Eur
- Dotácia na počet migrujúcich občanov Ukrajiny, ubytovaných v katastri obce Drienica v sume 26 000,00 Eur
- Dotácia ministerstva financií na zmiernenie negatívnych dôsledkov inflácie obci vyplatená v dvoch termínoch v sume celkom 14 701,76 Eur
- Dotácia ministerstva práce, soc. vecí a rodiny na mzdu opatrovateľky v sume 5 401,92 Eur na zabezpečenie opatrovateľskej služby
- Úrad Prešovského samosprávneho kraja poskytol obci dotáciu na kultúrne podujatie Šarišská heligónka na zabezpečenie programu v sume 3 000,00 Eur

9.2. Poskytnuté dotácie

V roku 2023 obec neposkytla zo svojho rozpočtu dotácie v zmysle VZN č. 1/2013 o poskytovaní dotácií z rozpočtu obce.

9.3. Významné investičné akcie v roku 2023

Najvýznamnejšie investičné akcie realizované v roku 2023:

- Pokračovanie vo výstavbe ciest v novej IBV na dolnom konci obce v sume 136 714,97 Eur
- Obnova verejného priestranstva pre Obecným úradom v sume 32 032,18 Eur
- Rekonštrukcia multifunkčného ihriska a altánku v sume 12 251,62 Eur
- Zakúpenie nového posýpacieho zariadenia k traktoru v sume 5 472,20 Eur

9.4. Predpokladaný budúci vývoj činnosti

Predpokladané investičné akcie realizované v budúcich rokoch:

- Pokračovanie vo výstavbe ciest v novej IBV dolný koniec
- Začatie výstavby nového mosta na hornom konci
- Začatie výstavby verejného vodovodu a kanalizácie v novej IBV dolný koniec
- Vybudovanie zberného dvora
- Rekonštrukcia obecnej chaty na Lysej
- Modernizácia OcÚ a MŠ

9.5. Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia

Obec nezaznamenala žiadnu udalosť osobitného významu po skončení účtovného obdobia, za ktoré sa vyhotovuje výročná správa.

9.6. Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená

a) Iné významné riziká a neistoty

Po búrke a prietrží mračen obec v auguste 2022 vyhlásila III. povodňový stupeň. Obci boli prívalovým dažďom spôsobené škody na majetku, okrem iných aj spadol most cez potok, ktorý zabezpečoval prístup obyvateľom obce k ich rodinným domom. Cez celú obec preteká miestny potok, ktorého regulácia po prívalových búrkach za posledných 20 rokov je úplne zničená. Poškodenou reguláciu potoka sú ohrozené aj ostatné mosty cez potok. Výstavba nového mosta a oprava poškodených mostov predstavuje pre obec vysoké finančné výdavky, ktorými obec nedisponuje.

Energetická kríza a vysoká inflácia v roku 2023 ohrozovali hospodárenie obce, ceny energií aj napriek kompenzáciám zo strany štátu predstavovali vyššie výdavky a obec sa obáva ich cien v nasledujúcich rokoch. Poklesom podielových daní je ohrozené hospodárenie obce, obec bude nútená obmedziť niektoré výdavky. Skutočnosť, že v štáte susediacom s našou krajinou aj naďalej prebieha vojnový konflikt môže tiež ovplyvniť hospodárenie obce.

Obec v roku 2023 financovala z vlastných prostriedkov práce na stavbe Obnova verejného priestranstva pred Ocú v sume 27 002,43 Eur, ktoré podľa zmluvy s Pôdohospodárskou platobnou agentúrou boli schválené pre obec. Ku dňu zostavovania výročnej správy obci neboli uvedené finančné prostriedky refundované a je otáznе, kedy žiadosť o platbu bude skontrolovaná a obci uhradená. Uvedené finančné prostriedky obci chýbajú na financovanie kapitálových výdavkov aj vyššie uvedeného spadnutého mosta cez potok.

Stúpajúci problém pre malé obce financovať prenesený výkon štátnej správy, teda tie činnosti, ktoré vykonávajú v mene štátu. Je to nielen v dôsledku narastajúcich povinností, ktoré prenáša nová legislatíva na obce, ale i pre nedostatočné krytie ich oprávnených nákladov zo

štátneho rozpočtu. Obce sa zadlžujú v prípade investícií do rekonštrukcií miestnych komunikácií, mostov. Čím ďalej tým viac sa prejavujú problémy malých obcí.

Vypracoval:
Bc. Elena Boguská

Schválil:
Ing. Igor B i r č á k

V Drienici dňa 20.6.2024

Prílohy:

- Individuálna účtovná závierka: Súvaha, Výkaz ziskov a strát, Poznámky
- Výrok audítora k individuálnej účtovnej závierke